

תוכנית "אופקים"
פרופסור דניס סובלב
שעות קבלה: יום רביעי, 14.00
חדר 1802
טל. 04-8288184

המאה העשרים בספרות

תיאור הקורס:

באמצעות הקריאה ביצירות מופת של הסופרים של המאה העשרים נדון בסוגיות יסוד של המחשבה המערבית בתקופה זו. בנוסף, נדון בהקשר ההיסטורי של הספרות המערבית בתקופות המוגדרות כ"מודרניזם" ו"פוסט-מודרניזם", בהתפתחותה של הספרות, בקשריה עם הפילוסופיה, המושגים העיקריים וטכניקות של הכתיבה. נעניין ביצירותיהם של תומס מאן, ארנסט המינגוואי, מרסל פרוסט, ג'ימס ג'וייס, פרנץ קפקא, ש"י עגנון, ג'אן פול סארטר וחורחה לואיס בורחס.

מטרות הקורס:

1. להכיר כמה מספרי המופת של המאה העשרים.
2. להכיר את התפתחות של המחשבה והספרות במאה העשרים בהקשרן ההיסטורי, החברתי, הפסיכולוגי והפוליטי.
3. להקנות לתלמידים את הכלים ומושגי היסוד המזוהים עם ה"היסטוריוציזם החדש" והנדרשים על מנת לקרוא ספרות כ"אספקלריה" של העולם התרבותי והחברתי כולו.
4. להקנות לתלמידים את הכלים הנדרשים על מנת לנתח את החוויה האנושית כפי שהיה באה לידי ביטוי בטקסטים ספרותיים.
5. להכיר את הטכניקות של הכתיבה הספרותית האופייניות למאה העשרים, ואת קשרי הגומלין ביניהן לבין הנושאים המרכזיים של ספרות זו.

דרישות הקורס

חובת נוכחות בשיעורים (80% לפחות).
קריאת הספרים!! (ראה את רשימת הטקסטים לדלקמן)
השתתפות בדיונים בכיתה
עבודת סיום – או, במקרים חריגים, מבחן בית באישור ראש החוג.

נושאים עיקריים

- במהלך הקורס נדגיש את הנושאים הבאים:
- ידע, ספקנות ואי-ודעות
 - אמונה וביטויה
 - בעיית העצמיות; אישיות בעולם המודרני
 - בדידות וניכור של האדם

- בעיית החופש והמרחב הפרטי
- תודעה כבעיה פילוסופית
- "זרם התודעה" כטכניקה ספרותית
- קיום אנושי וחשיפתו, מגבלות קיומיות
- קיום בזמן, "זמניות" של הקיום האנושי
- ה"לא-מודע", עולם היצרים וביטוי
- אמנות ומטרותיה
- אקראיות הקיום
- בעיית האובדן

בנוסף, נדון ברקע היסטורי ופוליטי (תקופת המשבר, מלחמת העולם הראשונה, עידן המהפכות, בעית החילון) והספרותי (מעבר מריאליזם לנטורליזם, "אמנות למען אמנות", Avant-garde והמודרניזם).

רשימת הטקסטים

תומס מאן "מוות בוונציה"
 ארנסט המינגוואי. "וזרח השמש" (חלק א')
 מרסל פרוסט בעקבות הזמן האבוד - כרך א' (בצד של סוואן)
 פרנץ קפקא הטירה
 ג'מס ג'וייס "האחיות" (מקובץ דאבלינאים)
 ג'מס ג'וייס יוליסס (קטעים)
 ווירגיניה וולף אל המגדלור
 ג'אן פול סארטר הבחילה
 ש"י עגנון "עידו ועינים"
 חורחה לואיס בורחס. "ספרית בבלי", "הגרלה בארץ בבלי"